

Ekonomija

1. Objasnite što je mikroekonomija/makroekonomija.

Mikroekonomija – grana ekonomije koja proučava ponašanje i funkcioniranje mikroekonomskih subjekata (pojedinaca, kućanstava, poduzeća i privrednih grana), te se zasniva na djelovanju tržišta.

Makroekonomija – grana ekonomije koja proučava ponašanje i funkcioniranje privrede kao cjeline, te se zasniva na državnoj regulativi privrede

2. Navedite koja su 3 osnovna pitanja ekomske organizacije i objasnite jedno od pitanja ekomske organizacije.

3 osnovna pitanja ekomske organizacije su “Što proizvoditi?” (Društvo određuje što proizvoditi s obzirom na oskudna sredstva koje ima i s obzirom na potrebe potrošača), “Kako će se proizvoditi?” (Tko će proizvoditi, uz kakvu tehnologiju, koje proizvodne tehnike će se koristiti) i “Za koga će se proizvoditi?” (Kako će se ukupna proizvodnja zemlje dijeliti? Proizvođači žele ostvariti dobit i proizvodit će za one koji imaju novac).

3. Objasnite vezu između oskudnosti resursa i učinkovitosti.

Kada sa što manje resursa proizvodimo što više dobara i usluga, onda poslujemo učinkovito. Kroz učinkovitost povećavamo uspješnost proizvodnje. Učinkovitost je vezana za odnos što smo uložili i što smo postigli. Učinkovito ulaganje – malo uloženog novca i veliki povrat.

4. Odgovorite odnosi li se donja rečenica na pozitivnu ili normativnu ekonomiju i obrazložite svoj odgovor.

“Ukoliko želi napraviti ozbiljan napredak u ekonomskim rezultatima, treba razmišljati u kojoj mjeri, osim nužne pomoći za održavanje zaposlenosti, država treba pomagati razvoju turizma i time zapravo spašavati lošu strukturu ekonomije, a u kojoj poticati razvoj drugih, manje zastupljenih, globalno konkurentnih i čistih industrija.”

Rečenica se odnosi na normativnu ekonomiju jer ona govori o tome kakve bi ekonomski pojave trebale biti, a ne onakve kakve jesu.

ISHOD 2

1. Objasnite 1 prednost i 1 nedostatak slobodnog tržišta.

Prednost: Omogućava formalno-pravnu slobodu i jednakost građana kao poduzetnika i potrošača.

Nedostatak: Nejednakost u raspodjeli dohotka i potrošnje

2. Objasnite vrste tržišta koji se odvijaju u kružnom toku tržišnog gospodarstva.

U tržištu roba i usluga domaćinstva su kupci roba i usluga, a poduzeća su prodavači roba i usluga.

U tržištu faktora proizvodnje domaćinstva su prodavači faktora proizvodnje, a poduzeća su kupci faktora proizvodnje

3. Objasnite što je luksuzno dobro i navedite primjer luksuznog dobra.

Luksuzno dobro je tip dobra za koje što je cijena visa, i potražnja je visa; dobra koja su statusni simbol poput automobila i nakita.

4. Opisite kako je specijalizacija utjecala na razvoj tržišta.

Specijalizacija je pridonijela razvoju tržišta zato što su se ljudi i cijele države specijalizirali za proizvodnju onoga u čemu su najbolji, a zbog toga zemlje ostvaruju najznačajnije dobitke od trgovine – izvoženje sredstava čija je proizvodnja najučinkovitija i uvoženje sredstava čija proizvodnja nije učinkovita.

5. Na stvarnom ili izmišljenom primjeru objasnite kako veličina tržišta utječe na potražnju.

Što je tržište veće, veća je potražnja za svim proizvodima. Npr. Prodaja mobitela u SAD-u i u Hrvatskoj – zbog toga što je američko tržište puno veće od hrvatskog, prodavat će se više mobitela po bilo kojoj cijeni

6. Na stvarnom ili izmišljenom primjeru objasnite kako stanje zaliha proizvođača utječe na elastičnost ponude.

Ako su zalihe velike, elastičnost je također veća. Velike zalihe omogućavaju da se na tržište brzo plasira roba koja je na raspolaganju; ako zaliha nema, roba se prvo mora proizvesti.

ISHOD 3

1. Objasnite kako potrebe i želje utječu na ponašanje potrošača.

Što veći stupanj zadovoljenja potreba i želja, to veće sveukupno zadovoljstvo, te je potrošač više sklon kupovanju proizvoda.

2. Objasnite što je to funkcija proizvodnje i ilustrirajte svoj odgovor (stvarnim ili izmišljenim) primjerom.

Funkcija proizvodnje pokazuje odnos između maksimalnog rezultata proizvodnje (outputa) (zavisna varijabla) i proizvodnih inputa (nezavisna varijabla).

3. Opišite karakteristike tržišne strukture oligopolia

Oligopol je tržišna struktura u kojoj dominira više velikih proizvođača homogenih ili diferenciranih proizvoda. Glavna karakteristika oligopola je međuvisno ponašajne ili strateška interakcija.

4. Interpretirajte kako se prema objektivnim teorijama vrijednosti definira vrijednost proizvoda i/ili usluge.

Prema objektivnim teorijama vrijednosti, vrijednost proizvoda ili usluge određena je tržišnom dinamikom, a ne po samoj kvaliteti proizvoda.

5. Objasnite kako proizvođači uz pomoć graničnog troška mogu odlučiti hoće li povećati proizvodnju ili ne.

Proizvođači odlučuju hoće li povećati proizvodnju pomoću graničnog troška tako da ga uspoređuju sa graničnim prihodom.

6. Objasnite razliku između fiksnog i varijabilnog troška.

Fiksni trošak je nepromjenjiv, dok je granični trošak jednak porastu varijabilnog troška ili porastu ukupnog troška.

7. Navedite jedan od mogućih razloga nastanka monopolija.

Jedno poduzeće posjeduje ključni resurs. Država daje 1-om poduzeću isključivo pravo prodaje nekog dobra ili usluge.